

Sygn. akt III AUa 941/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz
Sędziowie:	SA Krystyna Smaga SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska(spr.)
Protokolant: sekr. sądowy Maciej Mazuryk	

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2013 r. w Lublinie

sprawy J. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do renty inwalidy wojskowego

na skutek apelacji wnioskodawcy J. P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 6 sierpnia 2012 r. sygn. akt VIII U 118/12

oddala apelację.

III AUa 941/12

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 13 października 2010 roku odmówił J. P. prawa do renty w związku ze służbą wojskową, powołując się na treść ustawy z dnia 29 maja 1974 roku o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych i ich rodzin (Dz. U z 2002 roku, Nr 9, poz. 87, ze zmianami) oraz ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, ze zmianami). W uzasadnieniu wskazano, że Komisja Lekarska uznała, iż nie jest on osobą niezdolną do pracy w związku ze służbą wojskową (k. 94 t. I a.r.).

Odwołanie od tej decyzji złożył J. P. domagając się jej zmiany poprzez przyznanie prawa do renty w związku ze służbą wojskową. Podniósł, że w 1980 roku podczas odbywania zasadniczej służby wojskowej doznał wypadku, efektem którego jest znaczne upośledzenie ruchomości stawu biodrowego oraz że po leczeniu szpitalnym i przebytej operacji stan jego zdrowia znacznie się pogorszył.

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 6 sierpnia 2012 roku oddalił odwołanie J. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. z dnia 13 października 2010 roku.

Sąd Okręgowy oparł swoje stanowisko na następujących ustaleniach faktycznych i ich ocenie prawnej.

J. P. urodził się (...). Ma wykształcenie zawodowe, z zawodu jest ślusarzem – mechanikiem.

W trakcie odbywania zasadniczej służby wojskowej uległ wypadkowi w dniu 27 listopada 1980 roku w związku ze służbą wojskową. Rozpoznano u niego między innymi ograniczenie ruchów stawu biodrowego lewego po przebytych nacięciu pasma biodrowo- piszczelowego z powodu trzaskającego biodra z nawracającym odczynem zapalnym (orzeczenie Rejonowej Wojskowej Komisji Lekarskiej w L. - k. 14 t. I a.r.).

Komisja Lekarska do Spraw Inwalidztwa i Zatrudnienia orzeczeniem z dnia 13 sierpnia 1996 roku nie zaliczyła wnioskodawcy do żadnej grupy inwalidów w związku ze służbą wojskową (k. 29 t. I a.r.). Na tej podstawie decyzją z dnia 21 sierpnia 1996 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił J. P. prawa do renty (k. 31 t.I a.r.).

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 18 września 1997 roku zmienił powyżej wskazaną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do renty inwalidzkiej dla trzeciej grupy inwalidów w związku ze służbą wojskową od dnia 1 marca 1996 roku (k. 37 t. I a.r.). Wykonując prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 30 października 1997 roku przyznał skarżącemu prawo do renty inwalidy wojskowego trzeciej grupy inwalidów w związku ze służbą wojskową (k. 39 t.I a.r.).

Następnie decyzją z dnia 29 marca 2001 roku organ rentowy przyznał wnioskodawcy rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową do 31 marca 2004 roku (k. 55 t. I a.r.). Kolejnymi decyzjami z dnia 22 kwietnia 2004 roku i z dnia 15 czerwca 2007 roku okres uprawnienia do tego świadczenia przedłużano do 31 maja 2010 roku (k. 61, 75 i 76 t.I a.r.).

W dniu 25 maja 2010 roku skarżący wystąpił z wnioskiem o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową (k. 80 t.I a.r.). Lekarz Orzecznik rozpoznał u wnioskodawcy: niewydolność statyczno-lokomocyjną lewej kończyny dolnej na tle artrozy stawu kolanowego, niewydolność kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego w następstwie artrozy i protruzji lędźwiowych L- 3-L-4, L-4-L5 i L-5-S-1 z zespołami bólowymi oraz przebyte nacięcie pasma biodrowo-piszczelowego lewego z jego wydłużeniem z powodu biodra trzaskającego. Uznał, że jest on częściowo niezdolny do pracy do 30 czerwca 2012 roku, jednakże wskazał, że niezdolność ta nie pozostaje w związku ze służbą wojskową (rozpoznanie - k. 78 dokumentacji medycznej, orzeczenie - k. 83 t. I a.r.).

W dniu 23 września 2010 roku Terenowa Wojskowa Komisja Lekarska w L. potwierdziła, że rozpoznane schorzenie: lewe biodro trzaskające, leczone operacyjnie 9 lipca 1981 roku z niezadowalającym wynikiem" jest schorzeniem pozostającym w związku ze służbą wojskową w czasie pokoju (k. 91 t. I a.r.).

Od powyższego orzeczenia Lekarza Orzecznika J. P. wniósł sprzeciw. Komisja Lekarska Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, dokonała analogicznego rozpoznania, co Lekarz Orzecznik i podtrzymała jego orzeczenie (sprzeciw - k. 88 t. I a.r., rozpoznanie - k. 84 dokumentacji medycznej, orzeczenie - k. 93 t. I a.r.). Na tej podstawie organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję (k. 94 t. I a.r.).^

Sąd Okręgowy uznał za kwestię sporną czy wnioskodawca jest nadal niezdolny do pracy w związku ze służbą wojskową, Sąd pierwszej instancji przyjął, że ustalenie tego faktu wymaga wiadomości specjalistycznych. Z tych względów Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy: ortopedy i neurologa, na okoliczność, czy skarżący jest niezdolny do pracy, kiedy ta niezdolność powstała, jaki jest jej stopień i przewidywany okres trwania, a w szczególności czy niezdolność do pracy pozostaje w związku ze służbą wojskową, po dniu 1 czerwca 2010 roku.

Biegli sądowi ortopeda i neurolog w opinii z dnia 26 września 2011 roku rozpoznali u wnioskodawcy: zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa z centralnym uwypukleniem krążków międzykręgowych L3-L4, L4-L5 i L5- S1 bez

objawów korzeniowych, wczesne zmiany zwyrodnieniowe stawów rzepekowo-udowych oraz lewe biodro trzaskające, leczone operacyjnie w 1981 roku. Nie stwierdzili istnienia niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową w okresie od 27 października 1980 roku do 12 listopada 1981 roku, w tym w związku z wypadkiem w dniu 27 listopada 1980 roku.

Biegli ustalili, że w dniu 27 listopada 1980 roku wnioskodawca doznał urazu lewego biodra, co było przyczyną hospitalizacji w 1981 roku z rozpoznaniem „lewego biodra trzaskającego”. W dniu 9 lipca 1981 roku wykonano zabieg operacyjny - przecięcie pasma biodrowo- piszczelowego lewej kończyny dolnej. Nadto biegli ustalili, że od 1990 roku u J. P. występują dolegliwości bólowe kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego, z promieniowaniem do lewej kończyny dolnej, na tle przepukliny dysku L4-L5 oraz centralne uwypuklenie krążków międzykręgowych L3-L4 i L5-S1. W ich ocenie obecny stan zdrowia wnioskodawcy nie daje podstawy do uznania niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową. Tak zwane lewe „biodro trzaskające” nie spowodowało znaczącej dysfunkcji lewego stawu biodrowego, a tym samym lewej kończyny dolnej. Zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa, z wielopoziomową dyskopatią odcinka lędźwiowego oraz niewielkie zmiany zwyrodnieniowe stawów rzepekowo-udowych mają natomiast tak zwany samoistny charakter i nie pozostają w związku z wypadkiem z dnia 27 listopada 1980 roku (k. 28 i 29-30 a.s.).

Na rozprawie w dniu 13 lutego 2012 roku J. P. nie zgodził się z powyższą opinią biegłych sądowych. Wskazał, że ustalono u niego 22% uszczerbek na zdrowiu w związku ze służbą wojskową. Wniósł o sporządzenie opinii przez inny zespół biegłych sądowych (k. 41v. a.s.).

W sporządzonej na skutek stanowiska wnioskodawcy opinii biegły sądowy neurolog, w dniu 20 marca 2012 roku, rozpoznał u J. P.: zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa L-S z protruzjami krążków międzykręgowych L3-L4, L4-L5, L5-S1, zespół bólowy kręgosłupa L-S bez objawów korzeniowych oraz stan po leczeniu operacyjnym lewego biodra w 1981 roku. Nie stwierdził niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową w okresie od 27 października 1980 roku do 12 listopada 1981 roku, w tym w związku z wypadkiem w dniu 27 listopada 1980 roku. Biegły w uzasadnieniu wskazał, że obecnie brak jest u wnioskodawcy objawów ogniskowego uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego oraz objawów niewydolności krążenia mózgowego. W badaniu części obwodowej układu nerwowego nie stwierdził aktywnych objawów zespołu korzeniowego kręgosłupa. Wyjaśnił, że zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa L-S są schorzeniem samoistnym, które nie ma związku z wypadkiem z dnia 27 listopada 1980 roku (k. 48 i 49 a.s.).

Biegły ortopeda w opinii z dnia 25 czerwca 2012 roku rozpoznał u wnioskodawcy: przebyte operacyjne leczenie z powodu lewego biodra trzaskającego w 1981 roku oraz zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego bez objawów korzeniowych w przebiegu artrozy wielopoziomowej. W jego ocenie brak jest podstaw do uznania J. P. za niezdolnego do pracy w związku z wypadkiem z dnia 27 listopada 1980 roku, którego doznał podczas służby wojskowej, w okresie od 27 października 1980 roku do 12 listopada 1981 roku.. Obecnie stwierdzona wydolność obu bioder jest porównywalna. Chód jest wydolny, wydolność kolan dobra. Dodał, że przebyte leczenie operacyjne lewego trzaskającego biodra przeprowadzone w lipcu 1981 roku, nie spowodowało obecnie znaczącej dysfunkcji lewej kończyny dolnej (k. 66 i 67 a.s.).

Na rozprawie w dniu 6 sierpnia 2012 roku wnioskodawca wskazał, że nie zgadza się ze sporządzonymi opiniami biegłych neurologa i ortopedy.

Sąd Okręgowy w Lublinie podzielił sporządzone w toku niniejszego postępowania opinie biegłych sądowych, jednoznacznie stwierdzające u J. P. brak niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową. Zostały wydane przez niekwestionowanych specjalistów z zakresu schorzeń występujących u J. P., po uprzedniej analizie akt sprawy, przeprowadzeniu badań skarżącego i zapoznaniu się z dotyczącą jego osoby dokumentacją lekarską. Opinie są rzetelne i wyczerpujące, pozbawione jakichkolwiek sprzeczności. Mają charakter całościowy, zawierają analizę chorób występujących u wnioskodawcy oraz ich związek ze służbą wojskową. Wnioski płynące z opinii są jasne i poparte przekonującą argumentacją. Biegli dokładnie przeanalizowali dostępną dokumentację leczenia wnioskodawcy, w tym także złożoną w toku powstępowania sądowego, odebrali od niego szczegółowy wywiad oraz poczynili na tej podstawie odpowiednie wnioski. Znamienne jest również i to, że żaden z biegłych nie uznał wnioskodawcy za choćby okresowo niezdolnego do pracy w związku ze służbą wojskową. Z opinii jednoznacznie wynika, że tak zwane

lewe „biodro trzaskające” - schorzenie pozostające w związku ze służbą wojskową, nie spowodowało obecnie znaczącej dysfunkcji lewego stawu biodrowego, a tym samym lewej kończyny dolnej. Chód wnioskodawcy jest wydolny, toteż powyższe schorzenie nie powoduje niezdolności do pracy pozostającej w związku ze służbą wojskową. Pozostałe zaś schorzenia - zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa, z wielopoziomową dyskopatią odcinka lędźwiowego oraz niewielkie zmiany zwyrodnieniowe stawów rzepkowo - udowych mają tak zwany samoistny charakter i nie pozostają w związku ze służbą wojskową.

Sąd Okręgowy uznał w tych okolicznościach odwołanie wnioskodawcy za bezzasadne. Zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 29 maja 1974 roku o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (tekst jednolity Dz. U. z 2010, Nr 101, poz. 648, ze zmianami) inwalidą wojskowym jest żołnierz niezawodowy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, który stał się niezdolny do pracy:

- 1) w czasie odbywania czynnej służby wojskowej w okresie pokoju,
- 2) w ciągu 3 lat od zwolnienia z tej służby, jeżeli inwalidztwo to jest

następstwem chorób powstałych lub urazów doznanych w czasie odbywania służby wojskowej.

Jak wynika z powyższych ustaleń wnioskodawca nie spełnia podstawowego warunku do ustalenia prawa do renty inwalidy wojskowej na dalszy okres, ponieważ zgodnie z uznanymi za wiarygodne opiniami biegłych nie istnieje u niego niezdolność do pracy w związku ze służbą wojskową.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy oddalił odwołanie na podstawie art. 477¹⁴§1 KPC.

Apelację od tego wyroku wniósł J. P. i zaskarżając wyrok w całości zarzucił mu naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 KPC wobec braku wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, a w szczególności dokumentacji leczenia wnioskodawcy zawartej w aktach rentowych oraz opinii biegłych sądowych lekarzy wydanej w sprawie sygn. akt VII U 6377/96; art. 286 KPC wobec niezażądania od biegłych opiniujących w sprawie wyjaśnienia rozbieżności pomiędzy ich opiniami a dokumentacją z leczenia wnioskodawcy, dotyczących oceny stanu chorobowego wnioskodawcy w związku ze służbą wojskową.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wniósł o przyjęcie w poczet dowodów Orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 13 lipca 2012 roku doręzonego wnioskodawcy po zamknięciu rozprawy w sprawie rozpoznawanej, ewentualnie o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Lublinie.

W uzasadnieniu argumentacji wnioskodawca podniósł, że dla wszechstronnego wyjaśnienia sprawy i wyjaśnienia rozbieżności wynikających ze zgromadzonego materiału niezbędne było zobowiązanie wnioskodawcy do złożenia pełnej dokumentacji z leczenia z Poradni Urazowo-Ortopedycznej (...) Szpitala (...) w L. oraz innych placówek służby zdrowia, w których jest leczony a następnie zobowiązanie biegłych do zapoznania się z tą dokumentacją i wydania opinii uzupełniającej.

W ocenie wnioskodawcy, biegli nie wyjaśnili w opinii różnicy pomiędzy obecnym stanem chorobowym wnioskodawcy związanym ze służbą wojskową a stanem z 1997 roku i lat następnymi aż do 31 maja 2010 roku, gdy uznany został wyrokiem sądowym, a następnie decyzjami organu rentowego za niezdolnego do pracy w związku ze służbą wojskową. Sąd nie zobowiązał biegłych do uzupełnienia opinii w tym zakresie.

Apelujący podkreślił nadto, że w czerwcu 2012 roku wystąpił do ZUS z wnioskiem o przyznanie prawa do renty w związku ze służbą wojskową. Lekarz Orzecznik ZUS ustalił, iż niezdolność ta istnieje nadal i istniała również w dniu 1 czerwca 2010 roku.

Zdaniem apelującego odmienna ocena stanu zdrowia przez Lekarza Orzecznika ZUS od dokonanej przez Sąd oraz biegłych sądowych opiniujących w sprawie, uzasadnia potrzebę przeprowadzenia w całości postępowania

dowodowego w sprawie przez Sąd I instancji co będzie możliwe w przypadku uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż zarzuty zawarte w niej nie są zasadne.

W pierwszej kolejności podnieść należy, że sprawy o prawo do renty należą do kategorii spraw wymagających wiadomości specjalnych jakie posiadają biegli lekarze. Sąd Okręgowy mając na uwadze treść art. 278 § 1 KPC przeprowadził dowód z opinii biegłych z zakresu wiodących schorzeń, na które cierpi wnioskodawca, a które mają związek z wypadkiem doznany w czasie służby wojskowej w dniu 27 listopada 1980 roku.

Z orzeczenia Nr (...) Rejonowej Wojskowej Komisji Lekarskiej wynika, że ograniczenie ruchów stawu biodrowego lewego po przebytych nacięciu pasma biodrowo – piszczelowego z powodu trzaskającego biodra z nawracającym odczynem zapalnym jest schorzeniem, które pozostaje w związku ze służbą wojskową.

Wnioskodawca pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową do dnia 31 maja 2010 roku. Istotą sprawy było zatem ustalenie, czy wnioskodawca nadal, po dniu 31 maja 2010 roku spełnia warunki do przyznania prawa do renty w związku ze służbą wojskową. Skoro ustalenie powyższych faktów wymaga wiadomości specjalistycznych, to Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych neurologa i ortopedy, którzy w opinii z dnia 26 września 2011 roku stwierdzili po przeprowadzeniu badania, przeanalizowaniu zdjęć RTG i dokumentacji medycznej, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy w związku ze służbą wojskową, bowiem w ich ocenie, „lewe biodro trzaskające” nie spowodowało obecnej znaczącej dysfunkcji lewego stawu biodrowego, a tym samym lewej kończyny dolnej (k. 29, 30). Biegli podkreślili, że zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa z wielopoziomową dyskopatią odcinka lędźwiowego oraz niewielkie zmiany zwyrodnieniowe stawów rzepekowo-kolanowych mają tzw. samoistny charakter i nie pozostają w związku z wypadkiem z dnia 27 listopada 1980 roku.

Wnioskodawca zgłosił zarzuty do tej opinii. Sprowadziły się one do twierdzenia, że jego stan zdrowia pomimo przebywania na rencie nie uległ poprawie.

Sąd Okręgowy dopuścił dowód z nowej opinii biegłych neurologa i ortopedy. Biegły neurolog w opinii z dnia 29 marca 2012 roku, a ortopeda – traumatolog w opinii z dnia 25 marca 2012 roku stwierdzili, że J. P. nie jest niezdolny do pracy w związku ze służbą wojskową. Biegły ortopeda – traumatolog podkreślił w opinii, że obecnie stwierdzona wydolność obu bioder jest porównywalna. Chód jest wydolny, a wydolność kolan jest dobra. Przebyte leczenie operacyjne „lewego trzaskającego biodra” przeprowadzone w 1981 roku, nie spowodowało obecnej znaczącej dysfunkcji lewej kończyny dolnej. Dobra jest też wydolność chodu. Biegły neurolog podkreślił, że zmiany zwyrodnieniowe – dyskopatyczne kręgosłupa L-S są schorzeniem samoistnym, które nie ma związku z wypadkiem w czasie służby wojskowej.

W apelacji, jej autor podkreślił, że nie zostały wyjaśnione rozbieżności pomiędzy tym co rozpoznali biegli a oceną stanu zdrowia wnioskodawcy dokonaną przez lekarzy leczących go. Ponadto powoływał się na nowe orzeczenie lekarza orzecznika, w którym został on uznany za częściowo niezdolnego do pracy w związku ze służbą wojskową, oraz wniósł o zażądanie dokumentacji medycznej bowiem jej brak spowodował, że dotychczasowe opinie nie były pełne.

Sąd Apelacyjny uznał, że podniesione w apelacji wątpliwości odnośnie spornej kwestii czy wnioskodawca jest niezdolny do pracy w związku ze służbą wojskową uzasadniają przeprowadzenie uzupełniającego postępowania dowodowego w tym zakresie. W celu wyjaśnienia powyższych wątpliwości, czy stan zdrowia wnioskodawcy nadal, po dniu 1 czerwca 2010 roku spowodował częściową niezdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji w związku ze służbą wojskową i dokonania oceny dokumentacji medycznej z Poradni Urazowo – Ortopedycznej (...) Szpitala (...) w L. pod tym kątem, Sąd Apelacyjny dopuścił dowód z opinii biegłych ortopedy i neurologa. Jednocześnie biegłym zlecono odniesienie się do orzeczenia Lekarza Orzecznika z dnia 9 sierpnia 2012 roku i dokumentacji medycznej.

Biegli neurolog i ortopeda rozpoznali u wnioskodawcy stan po operacyjnym leczeniu biodra trzaskającego – z nieznaczoną dysfunkcją stawu biodrowego, chorobą dyskopatycznie – zwyrodnieniową, wielopoziomową kręgosłupa lędźwiowego bez istotnej dysfunkcji czynnościowej i zespołu korzeniowego, wczesną artrozę lewego stawu kolanowego z nieznaczoną dysfunkcją.

Z opinii wynika, że w badaniu ortopedycznym stwierdzono prawidłową ruchomość kręgosłupa lędźwiowego i szyjnego, objawy rozciągowe ujemne na bocznej powierzchni biodra lewego, niewielką bliznę pooperacyjną, nieznaczne deficyty ruchomości lewego stawu biodrowego, w lewym stawie kolanowym prawidłowy zakres ruchomości, z niewielkim 10 stopniowym deficytem zgięcia. Chód prawidłowy wydolny dynamicznie, na palcach, piętach chodzi prawidłowo. Prezentuje używanie ortezy stawu kolanowego.

W wyniku leczenia operacyjnego lewego biodra i wieloletniej rehabilitacji nastąpiła poprawa sprawności lewego stawu biodrowego, co uzasadnia uznanie wnioskodawcy za częściowo zdolnego do pracy fizycznej ale nie ma to związku ze służbą wojskową. Fakt ten potwierdza również to, że wnioskodawca mimo twierdzenia o stałym pogorszeniu sprawności lewego biodra do chwili obecnej nie wykonał żadnego leczenia operacyjnego mającego na celu poprawę sprawności lewego stawu biodrowego. Biegły ortopeda podkreślił w opinii, że uważa, iż poprawa stanu zdrowia związanego ze służbą wojskową polega na uzyskaniu dobrego zakresu ruchomości lewego stawu biodrowego i braku „zatraskiwania” biodra. Biegli ortopeda i neurolog zapoznali się z orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 2 sierpnia 2012 roku i stwierdzili, że nie zgadzają się z tym orzeczeniem, natomiast w ocenie biegłych wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy od 1 czerwca 2010 roku do 30 czerwca 2012 roku bez związku ze służbą wojskową, tylko z powodu wielu samoistnych schorzeń ortopedycznych.

Biegli podzielili orzeczenie Komisji Lekarskiej z dnia 6 października 2010 roku.

Zastrzeżenia do tej opinii zostały wniesione przez wnioskodawcę oraz pełnomocnika wnioskodawcy adw. Z. W. w piśmie procesowym z dnia 29 kwietnia 2013 roku. Pełnomocnik wnioskodawcy zarzuciła biegłym, że stwierdzona poprawa stanu zdrowia nie została poparta wynikami badania specjalistycznego w postaci pomiaru układu ruchu, ponadto leczący wnioskodawcę lekarze stwierdzili odmiennie a mianowicie, że „lewe biodro trzaskające jest z niewydolnością bólową oraz statyczno-dynamiczną”. Biegli nie uzasadnili stanowiska z którego wynika, że „w lewym stawie kolanowym prawidłowy zakres ruchomości jest z 10% deficytem zgięcia”. Zdaniem wnioskodawcy stwierdzona „prawidłowość chodu” odbiega od stanu rzeczywistego, podobnie jak poprawa stanu zdrowia.

Z uzupełniającej opinii, wydanej przez neurologa i ortopedę w związku z zarzutami do ich opinii wynika, że biegli zapoznali się z zarzutami do opinii i uznali je za polemikę z ich ustaleniami. Biegli podkreślili w tej opinii, że niewielkie deficyty ruchomości lewego stawu biodrowego i kolanowego nie powodują istotnej dysfunkcji lewej kończyny dolnej mogącej być powodem do orzeczenia niezdolności do pracy w związku z wypadkiem w czasie służby wojskowej. O dobrej sprawności narządów ruchu wnioskodawcy świadczy fakt, że J. P., mimo twierdzenia o pogorszeniu sprawności ortopedycznej do chwili obecnej nie został zakwalifikowany do leczenia operacyjnego mającego na celu poprawę tej sprawności.

Biegli podkreślili, że gdyby u wnioskodawcy istniały faktycznie istotne uciski na korzenie nerwowe (od 2010 roku), to powinien być operowany neurochirurgicznie, a do chwili obecnej nie miał wykonanego tego typu leczenia. Z konkluzji opinii wynika, że wypadek w czasie służby wojskowej nie powoduje niezdolności do pracy (k. 213). W związku ze stwierdzeniem zmniejszenia ucieplenia lewej stopy biegły ortopeda i biegły neurolog zasugerowali aby wnioskodawcę przebadali biegli z zakresu chirurgii naczyń w celu ustalenia czy to schorzenie jest następstwem urazu, jakiego doznał wnioskodawca w czasie służby wojskowej.

Sąd Apelacyjny dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu chirurgii naczyń i chirurgii ogólnej, zgodnie z wnioskiem pełnomocnika wnioskodawcy, który zlecił wypowiedzenie się co do stanu zdrowia wnioskodawcy związanego ze zmniejszeniem ucieplenia lewej stopy. Biegły chirurg ogólny wydał opinię po zapoznaniu się z dokumentacją

medyczną i aktami sprawy a biegły chirurg naczyniowy po przebadaniu wnioskodawcy i ocenie dokumentacji medycznej.

Biegli rozpoznali u wnioskodawcy Zespół (...) kończyn dolnych i zespół po operacji stawu biodrowego. W opinii stwierdzili, że wnioskodawca przeżył w 1981 roku operację stawu biodrowego. Obecnie wnioskodawca zgłasza dolegliwości ze strony stawu biodrowego, kolanowego i ze strony kręgosłupa, skarży się także na marznącie kończyn dolnych. Dolegliwości te spowodowane są Zespołem (...).

Ukrwienie kończyn dolnych jest prawidłowe z pełnym tętnem na tętnicach obu stóp. Nie stwierdzono u opiniowanego żadnych zmian troficznych czy owrzodzeń na kończynach dolnych. Obecny stan zaawansowania zmian naczyniowych nie sprowadza u badanego niezdolności do pracy i nie ma związku ze służbą wojskową. Biegli podnieśli w opinii, że wskazana jest opinia biegłego ortopedy.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w toku niniejszego postępowania przebadano wnioskodawcę trzech biegłych ortopedów. W tej sytuacji Sąd Apelacyjny uznał, zlecenie wydania opinii kolejnemu biegłemu ortopiedzie za zbędne. Biegli ortopedzi odnieśli się bowiem w opiniach do stanu zdrowia wnioskodawcy spowodowanego wypadkiem w czasie służby wojskowej, skutkami przebytego zabiegu operacyjnego. Poza tym podstawę rozstrzygnięcia w sprawie może stanowić ustalony stan zdrowia na dzień wydania decyzji, a nie obecny stan zdrowia.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny w pełni podziela wnioski powołanych opinii biegłych zaś same opinie uznaje za miarodajny dowód, wystarczający do wydania rozstrzygnięcia w sprawie. Autorzy tych opinii, specjaliści z zakresu występujących u wnioskodawcy schorzeń, szczegółowo ustalili rodzaj schorzeń mających związek z wypadkiem w czasie służby wojskowej, zapoznali się z orzeczeniem Rejonowej Wojskowej Komisji Lekarskiej, szczegółowo także opisali rodzaj schorzeń występujących u wnioskodawcy, określając ich źródło powstania, jak też wpływ tych schorzeń na zdolność wnioskodawcy do pracy w związku ze służbą wojskową.

Biegli w sposób kategoryczny, jednoznaczny stwierdzili, że stan zdrowia będący następstwem wypadku w czasie służby wojskowej, nie wymagał po zabiegu operacyjnym w 1981 roku ponownego zabiegu, stan zdrowia uległ na tyle poprawie, że wnioskodawca nie jest osobą niezdolną do pracy w związku z wypadkiem w czasie służby wojskowej. Z orzeczeniem Lekarza Orzecznika sporządzonym w 2012 roku nie zgodzili się.

Biegli zawarli wnioski w opinii, odrębne w swej treści od wniosków wnioskodawcy, ale je uzasadnili w sposób wyczerpujący, odwołując się zarówno do dokumentacji medycznej, wyników przeprowadzonych przez siebie badań, jak też zgromadzonej w sprawie dokumentacji orzeczniczej, dokumentacji leczenia, w tym istotnej z punktu widzenia schorzeń wnioskodawcy, ocenili zdjęcia RTG. Szczegółowa ocena tej dokumentacji medycznej pozwoliła biegłym na postawienie diagnozy, iż nastąpiła poprawa stanu zdrowia, która dała podstawę do stwierdzenia, że wnioskodawca nie jest częściowo niezdolny do pracy w związku ze służbą wojskową.

Powyższe informacje podważają stanowisko apelującego, jakoby jego stan zdrowia w związku z wypadkiem w czasie służby wojskowej nadal powodował niezdolność do pracy w związku ze służbą wojskową. Wnioskodawca podnosił, że lekarze, którzy go leczą wyrażają odmienną ocenę o stanie jego zdrowia niż biegli. Podnieść jednak należy, że to biegli sądowi lekarze posiadają wiedzę specjalną w zakresie uznania wnioskodawcy za niezdolnego do pracy w związku ze służbą wojskową. Lekarze leczący nie są biegłymi i dlatego sporządzona przez nich dokumentacja medyczna jest poddawana ocenie biegłym, którzy są uprawnieni do orzekania w zakresie niezdolności do pracy. W ocenie Sądu Apelacyjnego opinie biegłych są obiektywne, prawidłowo uzasadnione i stanowią podstawę rozstrzygnięcia. Jeżeli chodzi o dołączoną do akt opinię lekarską wydaną w sprawie IIC 187/11 (k. 100), to biegły ortopeda stwierdził na stronie 3 tej opinii, że wnioskodawca „z innych urazów narządów ruchu podaje uraz okolicy lewego biodra w czasie służby wojskowej w 1080 roku. Z tego powodu leczony był operacyjnie w 1981 roku z rozpoznaniem lewego biodra trzaskającego. Dalsze leczenie kontynuował w warunkach ambulatoryjnych”.

Biegły uznał, że dolegliwości bólowe lewego biodra nie mają związku z wypadkiem jakiemu uległ 18 lutego 2007 roku. Oznacza to, że ortopeda miał wykazać w opinii następstwa wypadku komunikacyjnego z dnia 18 lutego 2007 roku, a

nie ustalać wpływ schorzeń mających związek z wypadkiem w czasie służby wojskowej na zdolność wnioskodawcy do pracy. W tej sytuacji, opinie biegłych sporządzone tylko w niniejszej sprawie, jako obiektywne, jednoznaczne, mogą stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Jeżeli chodzi o orzeczenie z dnia 13 lipca 2012 roku, w którym Lekarz Orzecznik potwierdził, że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy w związku ze służbą wojskową, to zostało ono wydane w dwa lata po orzeczeniach Lekarza Orzecznika i Komisji Lekarskiej wydanych w 2010 roku. Organ rentowy oparł się na tych orzeczeniach z 2010 roku przy wydawaniu zaskarżonej decyzji. Sąd kontroluje decyzję z dnia 13 października 2010 roku. Wszelkie nowe okoliczności związane z pogorszeniem stanu zdrowia wnioskodawcy, ujawnione, wykazane po dacie wydania zaskarżonej decyzji nie mogą podważać tej decyzji i prowadzić do jej zmiany. W wyroku z dnia 2 sierpnia 2007 roku MUK 25/07, OSNP 2008/19-20/293 Sąd Najwyższy stwierdził, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych Sąd ocenia legalność decyzji rentowej według stanu rzeczy w chwili jej wydania. W uzasadnionych jednakże sytuacjach, kiedy przesłanka prawa do renty dotycząca wymaganego stażu pracy spełni się w sposób pewny po wydaniu zaskarżonej decyzji Sąd może przyznać ubezpieczonemu świadczenie. Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu Najwyższego i stwierdza, że z jednoznacznych opinii biegłych sądowych wynika, iż biegli wykazali, że w dacie wydania zaskarżonej decyzji wnioskodawca nie był co najmniej częściowo niezdolny do pracy w związku ze służbą wojskową. Brak spełnienia warunku istnienia nadal niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową po dniu 1 czerwca 2010 roku nie może prowadzić do zmiany decyzji. Podnieść zatem należy, że nie został naruszony przepis art. 233§1 KPC. Sąd Okręgowy ocenił materiał dowodowy zgromadzony w sprawie w sposób poprawny, zgodny z doświadczeniem życiowym a ocena ta nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się w tej sytuacji ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego samego materiału dowodowego dawały się wysnuć wnioski odmienne. Przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów nie została skutecznie podważona .

Sąd Apelacyjny nie przeprowadził dalszego postępowania dowodowego, gdyż wnioskodawca nie zakwestionował skutecznie sporządzonych opinii. Poza tym Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszych biegłych, gdy zachodzi taka potrzeba, a więc gdy opinie zawierają luki, są niekompletne, niejasne. Taka sytuacja nie zachodzi w niniejszej sprawie. Poza tym Sąd nie ma obowiązku dopuszczenia dowodu z opinii biegłych dotąd aż strona będzie zadowolona z tej opinii.

W konsekwencji powyższych ustaleń Sąd Apelacyjny uznał, w świetle zgodnych opinii biegłych, wyników uzupełnionego postępowania dowodowego, że trafna okazała się ocena Sądu pierwszej instancji, iż wnioskodawca nie jest częściowo niezdolny do pracy w związku ze służbą wojskową.

Tym samym Sąd drugiej instancji po rozważeniu zarzutu obraży art. 233§1 KPC nie znajduje przesłanek do zakwestionowania ustaleń faktycznych wyroku Sądu Okręgowego i przyjmuje te ustalenia, uzupełnione w postępowaniu apelacyjnym, za podstawę faktyczną swego orzeczenia. W toku przeprowadzonego dotychczas postępowania wyjaśnione zostały wszystkie istotne okoliczności mające wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy.

W rezultacie Sąd Okręgowy nie naruszył przepisów prawa materialnego, to jest art. 35 w związku z art. 30 ustawy wyżej cytowanej, skoro wnioskodawca nie będąc częściowo niezdolnym do pracy w związku ze służbą wojskową nie spełnia przesłanki do nabycia prawa do renty w związku ze służbą wojskową.

Mając na uwadze poczynione wyżej ustalenia Sąd Apelacyjny uznał, że zaskarżony wyrok Sądu pierwszej instancji odpowiada prawu, zaś autor apelacji nie przedstawił argumentacji, która mogłaby zmienić tę ocenę.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny w oparciu o dyspozycję art. 385 KPC.